

Katastrální území	NEBUŠICE	
Připojeno ke Praze	1968	
Městská část	Nebušice	
Správní obvod	Praha 6	
Obvod hl. m. Prahy	Praha 6	
Údaje o linkách k datu 31.12.2023		
Textový popis k roku 2001	Počet obyvatel: 2734	
Poslední úprava obsahu: 1.1.2024 19:18	Rozloha: 368,2 ha	

Linky MD NEBUŠICE		
linka	*	†
a-161	13.01.1969	
a-116/II	26.11.1971	18.05.2014
a-254	18.02.1980	31.08.2012
a-356	16.03.1996	
a-316	01.01.1997	
a-312	22.02.1997	
a-372	29.01.2001	13.12.2002
a-915 (515)	12.12.2010	07.10.2017
a-116/II	13.07.2015	31.08.2021
a-255/IV (555)	01.09.2015	31.08.2021
a-907	08.10.2017	
a-263/III	22.08.2018	

příměstská
příměstská
příměstská
příměstská
noční, příměstská
Šk
noční
Šk

NEBUŠICE

Na severozápadním okraji hlavního města Prahy se rozprostírají Nebušice. Jejich jméno značí, že šlo o ves lidí Nebuchových nebo Nebušových. Nejstarší zpráva o vsi je z roku 1273 v privilegii papeže Řehoře X. vydaném pro Strahovský klášter, kterému před husitskými válkami patřily. Byl zde také dvůr, který patřil svatovítské kapitule. Nejstarším doloženým držitelem této prebendy byl známý kanovník kostela sv. Víta Beneš Krabice z Weitmile, autor latinsky psané české kroniky. V roce 1421 vesnici obsadili Pražané, ale brzy se vrátila Strahovskému klášteru. Někdy čas byla v zástavě a v roce 1521 byl přikoupen i dvůr svatovítské kapituly a od té doby až do poloviny 19. století byly Nebušice majetkem Strahovského kláštera. Při vytváření politických obcí v roce 1849 byla k Nebušicím připojena také Jenerálka. Původně to byl hospodářský dvůr, který byl zničen za války o rakouské dědictví v roce 1742. V roce 1792 byl postaven zájezdní hostinec a v jeho blízkosti zámeček (později novobarokně přestavěný) s hospodářskými budovami. Ve své době zde sídlila část rakouského generálního štábu, což dalo Jenerálce (či Generálce, jak se dříve často také uvádělo) její jméno. Po druhé světové válce tu měla armáda vědeckovýzkumné centrum a v roce 1960 tady vznikl Výzkumný ústav n. p. Tesla – Vakuová technika. Od roku 1994 je areál majetkem Evropské baptistické federace, která v něm zřídila Mezinárodní baptistický teologický seminář.

Z nebušických památek připomeňme barokní kostelík sv. Jana Nepomuckého, který byl postaven v letech 1713–1719 v šáreckém údolí u hřbitova, zřízeného za morové epidemie v roce 1680. V letech 1885–1886 byl přímo v obci postaven pseudorománský kostel sv. Cyrila a Metoděje.

V jižní části Nebušic se nachází chráněná oblast Vizerka – Tichá Šárka. V oblasti Jenerálky je významné archeologické naleziště z období mladšího a pozdního paleolitu.

Obec vždy měla zemědělský charakter, ale vyskytoval se tu i drobný průmysl. Byly tu dvě cihelny (vč. Jenerálky), sýrárna, menší železárna, zámečnictví a výroba strojů. V moderní době má především význam obytný. Nedávno v Nebušicích vznikla i velká Mezinárodní škola.

Od 1. července 1960 byla v rámci reorganizace územního členění státu ke Praze připojena poměrně velká část nebušického katastru s Jenerálkou, Tichou Šárkou a Jehněčím dvorem. Zbývající část Nebušic byla ku Praze připojena až s účinností od 1. ledna 1968. Rozdělené katastrální území však nebylo sloučeno a zřejmě teprve v nedávné době byla část připojená v roce 1960 spojena s Dejvicemi. Samostatná městská část Praha-Nebušice, v níž po celé období 1968–1990 působil místní národní výbor, je tedy tvořena jen tou částí katastrálního území, která byla připojena v roce 1968.

Na počátku 20. století žilo v celých Nebušicích 1332 obyvatel, z toho 39 obyvatel ve čtyřech domech na Jenerálce. Ve vlastní obci bydlelo 882 obyvatel, zbyvatelé žili v mnoha okolních samotách (Dubovka, Dobrovka, Gabrielka, Kuliška, Šárka Nebušická, Vizerka, a další). Dnes v městské části Praha-Nebušice žije přes 1800 obyvatel.

Nebušickým katastrem sice vedla od roku 1848 významná státní silnice do Velvar, dotýkala se ale pouze Jenerálky. Okresní silnice do vlastních Nebušic již takový význam neměla, přesto vzrůstající doprava vyvolala kolem roku 1948 nutnost vybudování přeložky severně od zástavby Jenerálky. Stará silnice vedla těsně kolem zámečku Jenerálka a dnes tato část původní cesty nese jméno U Vizerky.

Nebušice byly příliš vzdáleny od železničních tratí, není proto divu, že se dočkaly poměrně brzy autobusové dopravy. Už 3. května 1926 udělila Zemská správa politická v Praze Autodopravní společnosti koncesi pro periodickou dopravu osob na lince Dejvice – Jenerálka – Nebušice – Přední Kopanina. Denně jezdilo pět párů spojů od dejvické sokolovny (stanice se jmenovala Bubeneč-Bruska nádr.). Za jízdu z Prahy na Jenerálku se platilo 2,40 Kč, při jízdě až do Nebušic 3,80 Kč. Dětské jízdné bylo poloviční. Kromě toho byly zavedeny legitimace pro 12, 6 nebo 10 jízd za 26, 14 resp. 23 Kč, pro jízdu na Jenerálku pro 12 (17,50 Kč) a 6 (10 Kč) jízd. Existovaly i legitimace pro 12 jízd do (ze) zastávky Nebušice-Sekyrka za 18 Kč. Protože byly Nebušice v roce 1921 zahrnuty do pražského obvodu potravní daně, nepřejížděli obyvatelé obce daňovou hranici, a nemuseli platit při cestě do Prahy žádné poplatky. Šlo o podobný případ, jakými byly i Lysolaje a Ruzyně. Budova úřadu potravní daně byla až na dnešní křižovatce u sv. Václava a existuje tam dodnes, ale slouží pochopitelně dávno jinému účelu.

Dne 2. prosince 1929 získal koncesi k autobusové lince Šáreckým údolím podnikatel Emil Hladík. Jeho linka jezdila od ledna 1930 od konečné elektrické dráhy na Podbabské třídě přes Mlýnek a Jenerálku na Bořislavku. Po smrti E. Hladíka převzala živnost na lince vedené Dolní Šárkou jeho manželka Antonie Hladíková. V jízdním řádu z roku 1936 navrhovala 20 párů spojů v úseku Podbabská – Mlýnek, s tím, že k Jenerálce se jezdí jen podle potřeby. Zhruba proti polovině spojů v každém směru ostře protestovaly Elektrické podniky a dožadovaly se jejich zrušení. Současně se A. Hladíková rozešla se svým správcem provozu (náměstkem dopravy) Václavem Štěpem, který se pak dožadoval u magistrátu vlastní koncese pro linku Podbaba – Dolní Šárka – Jenerálka, avšak podle dosavadních poznatků neúspěšně. Hladíková se velmi cítila poškozena zavedením trolejbusové linky ke sv. Matěji a tvrdila, že obyvatelé Dolní Šárky začali dávat přednost novému dopravnímu prostředku a chodili přes kopec sv. Matěje na stanici trolejbusu, což však bylo značně nepravděpodobné. V roce 1937 stála jízda z Jenerálky Šáreckým údolím na konečnou tramvaje v Podbabě 3 koruny. Je však pravděpodobné, že obyvatelé a návštěvníci Jenerálky, kterých ostatně patrně nebylo mnoho, dávali přednost jiným spojům. Pravděpodobně již za války byla pak tato linka zkrácena do trasy Podbaba – Šárka a šárecké údolí zůstalo na dlouho dobu bez dopravní obsluhy.

Kromě linky nebušické a šárecké jezdila přes Jenerálku od roku 1930 linka J. Navrátila Praha – Libochovice s jedním párem spojů ve všední dny, v roce 1931 je doložena také soukromá linka Praha, Strossmayerovo nám. – Jenerálka – Kralupy – Litoměřice se dvěma páry spojů a od 4.10.1931 další Linka do libochovic, tentokrát státní v provozu ČSD. Obyvatelé Jenerálky tak měli už v této době díky výhodné poloze osady na tehdy významné státní silnici na výběr různé dopravní možnosti.

Pro vlastní obec Nebušice měla trvale největší význam již zmíněná linka Autodopravní společnosti, prodloužená ovšem již od roku 1928 do Tuchoměřic, později do Velkých Číčovic. V roce 1937 provozovala 6 párů spojů. Jízdné z Jenerálky na Bořislavku stálo 1,40, z Jenerálky do Nebušic 1,20 Kč, z Jenerálky k dejvické sokolovně 2,20 Kč a z Nebušic k sokolovně 2,80 Kč. Při dopravním průzkumu, který v březnu 1937 na nebušických linkách provedly Elektrické podniky vyplynulo, že z Prahy až do Nebušic jelo za den 158 lidí, kdežto na Jenerálku jediný! Po válce se dopravcem i na této lince staly ČSD a brzy na to pak ČSAD. Linka jezdila pod čísly 3107, 3012, 01318, 01018 a 10180 až do roku 1995. Vyčleněním spojů v nejzatíženějším úseku vznikla z této kmenové linky pravděpodobně v roce 1950 samostatná linka 01316 (01019) Praha – Nebušice, která se tím zde stala základní linkou až do roku 1969. Začala svůj provoz s 12 spoji ve všední dny, v roce 1960 již měla 17 spojů a dále 6 spojů o nedělích. Ukončena byla na Bořislavce první a poslední spoj byl veden z/na Florenc, kde autobusy garážovaly. Jízdné v úseku Nebušice – Bořislavka stálo v roce 1960 2 Kčs, zpáteční jízdenka byla za 3 Kčs.

První linka Dopravního podniku hl. m. Prahy se v obci objevila 13. ledna 1969 pod číslem 161 a nahradila linku ČSAD 01019 ve stejné trase. Změnou bylo ukončení v autobusové smyčce DP na Bořislavce místo na dosavadním stanovišti ČSAD označovaném po roce 1967 Červený Vrch a jako ve všech případech linek do připojených obcí podstatné rozšíření počtu spojů – v pracovní dny na téměř 70! V roce 1978 byla prodloužena ke stanici metra Leninova (Dejvická) a Nebušice tak získaly přímé spojení k tomuto rychlému dopravnímu prostředku; centrum města je nyní tak dosažitelné z nebušické konečné zastávky za 30 minut.

Pro malou část nebušického katastru zůstal i po roce 1969 zachován význam linek ČSAD vedených po silnici II/240. Jednalo se o zahrádkářskou kolonii Pučálka na samém okraji Prahy. Docházelo se do ní ze zastávky Horoměřice, 7. km několika linek, například 10220, která sem byla odkloněna právě v tomto roce, když přestala obsluhovat další z připojených obcí – Lysolaje. Protože docházková vzdálenost byla nepříjemně dlouhá, byla na linkách 10200, 10201 a 10220 od 31. ledna 1983 zřízena nová zastávka Praha-Nebušice, Pučálka, kterou si zahrádkáři vybudovali částečně svépomocí. Je to jeden z mála případů takového využití příměstských linek z doby, kdy se jinak podnik ČSAD striktně obsluže území Prahy bránil. V současné zastávku Pučálka obsluhují linky Pražské integrované dopravy č. 316 a 356.

V oblasti Jenerálky se v roce 1971 objevila linka DP č. 116, prodloužená sem z dosavadní konečné Na Mlýnku. Později byla prodloužena až na Bořislavku, takže vlastně dosáhla trasy původní Hladíkovy linky z roku 1930. Od 18. února 1980 byla nahrazena i kopaninská linka ČSAD novou linkou DP Praha č. 254 vedenou přes Nebušice. Nyní zde jezdí i linky příměstské dopravy č. 312 a 372 v podobné trase Praha, Dejvická – Lichoceves, provozovaná také DP Praha.

